

YEREL YÖNETİMLERLE İLGİLİ

723

YAZILI

BASINDAN

8

ELEKTRİK

Doğuda elektriğin yüzde 64'ü kaçak

Özelleştirme İdaresi elektrikte kayıp kaçak haritası çıkardı. Dicle bölgesinde kayıp kaçak oranının yüzde 64.3'le rekor düzeyde olduğu ortaya çıktı

GÜLCİN ÜSTÜN Ankara

Özelleştirme İdaresi Başkanlığı (ÖİB), 20 elektrik dağıtım bölgesinin özelleştirilmesi öncesinde Türkiye'nin elektrikte kayıp - kaçak haritasını çıkardı. Buna göre, kaçak elektriğin en fazla olduğu dağıtım bölgesi yüzde 64.3'lük kaçak oranıyla; Diyarbakır, Mardin, Siirt, Şanlıurfa, Batman ve Şırnak'a elektrik dağıtan Dicle bölgesi oldu.

Türkiye genelinde, dağıtılan elektriğin yüzde 17.8'ine denk gelen 20 bin 181 gigawatt / saat(gwh) enerjinin kayıp - kaçak kapsamına girdiği belirlendi.

93 bin 196 gwh satıldı

Elektrik dağıtım bölgelerinin özelleştirilmesi için düğmeye basan ÖİB ve Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş.'nin (TE-DAŞ) hazırladığı raporda, 2005 verilerinden yola çıkılarak 20 bölgedeki kayıp - kaçak oranı, abone sayısı, dağıtılan elektrik miktarı, tüketim oranları gibi yatırımcılara ışık tutacak bilgilere yer verildi.

Buna göre, kayıp - kaçak oranının en yüksek olduğu bölge olan Dicle'de, alınan 11 bin 219 gwh elektriğin sadece 4 bin 3 gwh'si satıldı. Geriye kalan 7 bin 216 gwh'lik elektrik hem iletimdeki kayıp hem de kaçak elektrik kullanımı nedeniyle faturalandırılmadı.

Dicle bölgesini yüzde 62.1'lik kayıp - kaçak oranıyla Van Gölü, yüzde 31.7 ile Aras, yüzde 16.2 Boğaziçi, yüzde 14.4 ile Çoruh ve yüzde 14.3 ile Fi-

 <p>İşte elektrikte kayıp kaçığın fotoğrafı</p>	<p>DICLE Diyarbakır, Mardin, Siirt, Şanlıurfa, Batman, Şırnak Kaçak (Gwh) 7216 Yüzde (%) 64.3</p>	<p>VANGÖLÜ Bitlis, Hakkari, Muş, Van Kaçak (Gwh) 1241 Yüzde (%) 62.1</p>	<p>ARAS Ağrı, Erzincan, Erzurum, Kars, Bayburt, Ardahan, Iğdır Kaçak (Gwh) 615 Yüzde (%) 31.7</p>	
	<p>ÇORUM Artvin, Giresun, Gümüşhane, Rize, Trabzon Kaçak (Gwh) 279 Yüzde (%) 14.4</p>	<p>FIRAT Bingöl, Elazığ, Malatya, Tunceli Kaçak (Gwh) 274 Yüzde (%) 14.3</p>	<p>ÇAMLIBEL Sivas, Tokat, Yozgat Kaçak (Gwh) 178 Yüzde (%) 10.3</p>	
	<p>TOROSLAR Adana, Mersin, Osmaniye, Hatay, Gaziantep, Kilis Kaçak (Gwh) 1513 Yüzde (%) 13.1</p>	<p>MERAM Kırşehir, Nevşehir, Niğde, Aksaray, Konya, Karaman Kaçak (Gwh) 332 Yüzde (%) 7.1</p>	<p>BAŞKENT Ankara, Kırıkkale, Zonguldak, Bartın, Karabük, Çankırı, Kastamonu Kaçak (Gwh) 1004 Yüzde (%) 11.1</p>	
	<p>AKDENİZ Antalya, Burdur, Isparta Kaçak (Gwh) 412 Yüzde (%) 9.3</p>	<p>GEDİZ İzmir, Manisa Kaçak (Gwh) 727 Yüzde (%) 7.1</p>	<p>ULUDAĞ Balıkesir, Bursa, Çanakkale, Yalova Kaçak (Gwh) 674 Yüzde (%) 10.1</p>	
	<p>TRAKYA Edirne, Kırklareli, Tekirdağ Kaçak (Gwh) 336 Yüzde (%) 9.9</p>	<p>AYEDAŞ İstanbul ili Anadolu Yakası Kaçak (Gwh) 734 Yüzde (%) 10.4</p>	<p>SAKARYA Sakarya, Bolu, Düzce, Kocaeli Kaçak (Gwh) 578 Yüzde (%) 12.3</p>	
	<p>OSMANGAZI Aydın, Bilecik, Eskişehir, Kütahya, Uşak Kaçak (Gwh) 252 Yüzde (%) 6.9</p>	<p>BOĞAZIÇI İstanbul ili Avrupa Yakası Kaçak (Gwh) 2730 Yüzde (%) 16.2</p>	<p>MİNERES Aydın, Denizli, Muğla Kaçak (Gwh) 403 Yüzde (%) 9.1</p>	
	<p>GÖKSU Adıyaman, Kahramanmaraş Kaçak (Gwh) 283 Yüzde (%) 10.7</p>	<p>YEŞİLIRMAK Amasya, Çorum, Ordu, Samsun, Sinop Kaçak (Gwh) 399 Yüzde (%) 11.8</p>	<p>TOPLAM Kaçak 20.181 Yüzde: 17.8</p>	
	<p>Bölgelere göre kayıp - kaçak elektrik miktarı ve toplam alınan elektrik miktarı içerisindeki payı.</p>			

rat elektrik dağıtım bölgesi izledi. Dağıtım bölgelerinin aldığı toplam 113 bin 376 gwh elektriğin 93 bin 196 gwh'si satılırken, 20 bin 181 gwh'si kayıp - kaçak oldu.

Osmangazi'de en az

Kaçak elektrik oranının en düşük olduğu yer ise, yüzde 6.9'la Afyon, Bilecik, Eskişehir, Kütahya, Uşak illerini kapsayan Osmangazi bölgesi oldu.

Osmangazi bölgesinde alı-

nan 3 bin 670 gwh elektriğin 3 bin 418 gwh'si satılırken, kayıp - kaçak nedeniyle bedeli tahsil edilemeyen elektrik miktarı 252 gwh oldu.

Rapora göre, 20 dağıtım bölgesinde en fazla elektrik tüketimi sırasıyla Boğaziçi (İstanbul ili Avrupa yakası), Toroslar (Adana, Mersin, Osmaniye, Hatay, Gaziantep, Kilis), Gediz (İzmir, Manisa) ve Başkent (Ankara, Kırıkkale, Zonguldak, Bartın, Karabük, Çankırı,

Kastamonu) oldu. En düşük elektrik tüketimi de 757 gwh ile Van Gölü bölgesinde gerçekleşti.

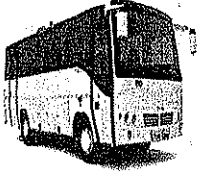
Rapora göre; kayıp - kaçak elektriğin dağıtım bölgelerinin alan işletmecilerin gelirin olumsuz yönde etkilemesini ve bölgesel farklar yaratmasının önüne geçilecek.

Bölgeler arası fiyat eşitsizliğini önlemek için, ilk dönem "ulusal tarif" uygulaması da devam edecek.

Mazotu koklar,
rampada sollar.

Rampada
Prestij'e yol ver!

Prestij Deluxe

www.temasa.com.tr

TEMASA

Ekonomi

DOLAR ▼

Dün: 1.4660 YTL Önceki: 1.4700 YTL

EURO ■

Dün: 1.8700 YTL Önceki: 1.8700 YTL

ALTIN ■

Dün: 200.00 YTL Önceki: 200.00

Enerji Bakanlığı
düzenleme
hazırlığında

Sokak lambasının

parası tüketiciden alınacak

Enerji Bakanlığı, aylık ve sabit ücret olarak konutlardan 2 YTL, şirketlerden 5 YTL 'genel aydınlatma ücreti' almaya hazırlanıyor. Bakanlık yetkilileri, bu amaçla yasal düzenleme yapılacağını açıkladı

ANKARA AA

Enerji Bakanlığı tarafından hazırlanan tasarıya göre konut abonelerinden 2 YTL, sanayi abonelerinden ise 5 YTL 'aylık, sabit genel aydınlatma ücreti' alınacak.

Türkiye Elektrik Dağıtım AŞ'nin (TEDAŞ) önemli bir bölümü genel aydınlatmadan kaynaklanan belediye borçlarının tahsil konusunda çalışma yapıyor. Ekimde Meclis gündemine getirilmesi planlanan düzenleme ile enerji KİT'leri arasındaki nakit akışının sağlanması amaçlanıyor.

Yasal düzenleme ile Belediye Tüketim Vergisi'nin de TEDAŞ'ta kalması öngörülmüyor. Halen elektrik tüketim faturaları düzenlenirken sanayi

abonelerinden yüzde 1, diğer abonelerden de yüzde 5 Belediye Tüketim Vergisi alıyor.

Bakan: Zam yok

Bütün enerji şirketlerinin zincirleme olarak birbirlerine ödemeleri aksatması BOTAS'ı zor durumda bırakıyor. Kuruluş, 7,4 milyar YTL alacağını tahsil edemediği için personel ücretlerini kredi ile ödüyor.

Ancak, Enerji Bakanı Hilmi Güler, sokak aydınlatması için zam yapılacağı haberlerini doğrulamadı. Güler, ne doğalgaz ne de elektrik için zam kararı olmadığını bildirdi. Sokak aydınlatmasının belediyelerle Hazine'nin konusu olduğunu kaydeden Güler, "Hazine karşılığını TEDAŞ'a ödeyecek. Bunun hazırlığı içindeler. Alınca eksik kapanacak" dedi.

ÖTV'yi sıfırlama çalışması

13 ilde elektriklerin kesildiği 1 Temmuz 2006 tarihinden bu yana, gündemden düşmeyen serbest elektrik üreticilerinin maliyet sorununun çözümü için çalışmalar sürüyor.

Bu çerçevede, elektrik üretimine ek maliyet getiren ÖTV'yi (bin metreküp başına 21 YTL) sıfırlama çalışmalarının sürdüğü belirtiliyor. ÖTV, devlete yılda 150 - 200 milyon YTL gelir sağlıyor.

İran'la enerji konusunda kritik mutabakat

Türkiye, ABD ve Batı ülkelerinin sıkı baskı uyguladığı İran'la, İran doğalgazının Avrupa'ya nakli, ortak petrol arama ve karşılıklı enerji yatırımı konularında mutabakata vardı. Türkiye, İran'dan kış aylarında doğalgazın kesintiye uğramaması konusunda söz aldı. Resmi temaslar için dün Türkiye'ye gelen İran Petrol Bakanı Kazım Vaziri Hamane, Enerji Bakanı Hilmi Güler'i ziyaret etti. Gerçekleşen görüşmelerde İran doğalgazının Avrupa'ya taşınması da dahil çeşitli konular üzerinde duruldu. Güler, "Olayın sadece doğalgaz boyutu değil, petrol boyutu da görüşülüyor. Bu konuları çok detaylı bir şekilde, bir enerji diplomasisi şeklinde sürdürüyoruz" diye konuştu.

EPDK'nin uyarı raporu

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) Enerji Bakanlığı'nı 'zam yapmamak için bazı tesislere yüklenildiği' konusunda eleştirdi. EPDK'nın açıklamasında, "Böyle giderse hidroelektrik ve termik santraller duracak" denildi.

EPDK açıklamasında, üretimi durduran çevrim santrallerinin rehabilite edilmemeleri halinde üretim yapamaz hale geleceklere, bu santrallerin rehabilitasyonu için yedi yıl gerektiği, DSI tarafından inşa edilen HES'lerin de hedeflenen tarihlerde hizmete giremeyecekleri belirtildi. EPDK'ya göre rehabilite edilmesi gereken termik santralleri şöyle; Soma, Yeniköy, Çan, Afşin, Yeniköy, Kemerköy ve Yatagan.

Hazine, nükleer enerjide alım garantisi vermedi

Nükleer santral projesinde kamu ve özel sektör ortaklığına yeşil ışık yakılırken Hazine'nin özel sektöre dış kredi için garantör olması ve üretilecek enerjiye alım garantisinin verilmesi önerileri kabul görmedi

GÜLCİN ÜSTÜN Ankara

Sinop'ta yapılması planlanan nükleer santral projesine ilgi gösteren, Koç, Sabancı, Zorlu ve Çalık gibi devlerin de aralarında yer aldığı özel sektör firmalarının alım garantisine 'tef' yanıtı geldi.

Başbakanlık Müsteşarı Ömer Dinçer başkanlığında düzenlenen toplantıda yatırımcılara Hazine ve alım garantisi verilmeye görüşü benimsendi. Enerji Bakanlığında geçiştirilmez aylarda gerçekleştirilen toplantıya aralarında Sabancı, Zorlu, Enka, Çalık, Gama, Akkök, Ak Enerji, Alarko, Çekfen, Doğuş, Gürin, Nurofi, Habas'ın da bulunduğu 14 firma katılmıştı.

Toplam 5 bin megawatt kurulu gücü ol-

ması planlanan santrallara ilişkin görüş gönderen firmalar, doğalgazdan üretilen elektrikle koyulan ÖTV'nin aramından da alınabileceğini ilişkin kaygılarına dile getirecek. "Kamu desteği olmadan nükleer santral yapımı yapamayız" görüşünü savunmuşlardı.

Mevzuat hazırlığı yapıyor

Hazine Müsteşarı İbrahim Canakçı, Maliye Bakanlığı Müsteşarı Hasan Basri Aktan, Enerji Bakanlığı Müsteşarı Sami Demirbilek, DPT Müsteşarı Ahmet Tiktik ve Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) Başkanı Yusuf Günay geçtiğimiz hafta bir araya gelecek nükleer santral projesini ve yatırım taleplerini masaya yatırdı.

Toplantıda özel sektörün Enerji Bakanlı-

ğ'na sunduğu görüşler ve bugüne kadar gerçekleştirilen teknik çalışmalar değerlendirildi. Özel sektörün yatırımın kamu - özel sektör ortaklığı modeli ile yapılması önerisine sıcak yaklaşırken, bu konuda gerekli yasal mevzuat hazırlanmasını yapmasını istedi.

Bu çerçevede Elektrik Üretim AŞ (EU-AS) çatısı altında kurulacak bir kamu şirketi ile özel sektörün ortak yatırım yapmasının kamu yararı açısından değerlendirileceği belirtildi. Firmaların projenin inşaat, yakıt üretimi, yer gücü üretim öncesi lisansın Türkiye Atom Enerjisi Kurumu'ndan (TAEK), üretim lisansını ise EPDK'dan alınması kararı verildi.

'Hazine'ye yük gelmesin'

Özel sektörün, Hazine'ne dış krediler

çin garantör olması ve üretilecek elektriğin en az yüzde 70'ini devletin satın alması önerileri ise kabul görmedi.

Toplantıda, Hazine'ye yük getirmeyecek, alım garantisini içermeyen bir modelin uygulanması benimsendi.

Özel sektörün, elektrik dağıtım özelleştirmeleri sonucunda sektöre girecek firmalara dağıtacakları elektriğin yüzde 10-20'sini nükleer santrallerden alması zorunluluğu getirilmesi önerisine ise, özelleştirme sürecini olumsuz etkileyeceği gerekçesiyle sıcak bakılmadığı öğrenildi.

Toplantıda ayrıca ilgili kurumların nükleer santrale ilişkin model, teknoloji ve güvenlik konularında çalışma yaparak ağustos ayı içerisinde raporlarını sunmaları istendi.

ABD - Türkiye nükleer işbirliği yürürlüğe girdi

Altı yıldır rafta bekleyen 'Nükleer Enerjinin Barışçıl Kullanımına İlişkin İşbirliği Anlaşması' yürürlüğe girdi.

Ecevit hükümeti, ABD ile 26 Temmuz 2000'de söz konusu anlaşmaya imza koymuş ancak bir süre sonra nükleer santral projesi iptal olunca, anlaşma da tozlu raflardaki yerini almıştı. Nükleer santral kurmak isteyen AKP'nin 2003'te Meclis'te görüşüğü anlaşma, Bakanlar Kurulu tarafından onaylanarak Resmî Gazete'de yayımlandı.

Hassas teknoloji kapsam dışı

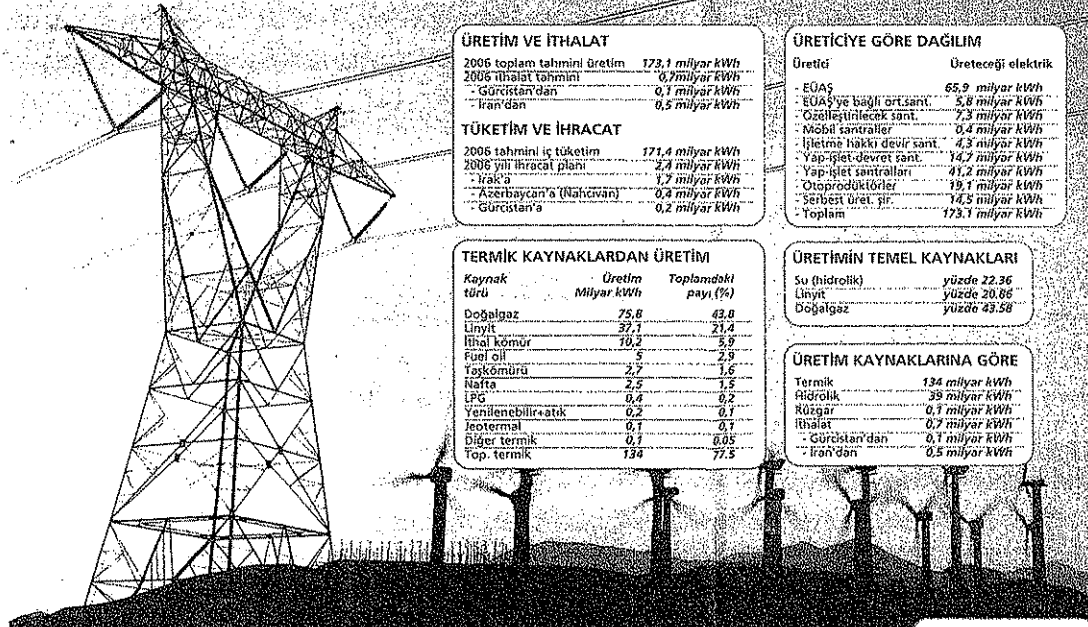
Tarafaların barışçıl amaçlarla nükleer araştırma ve geliştirilmede işbirliği yapabileceği belirtilen anlaşma, "gizlilik derecesi taşıyan verilerin transfer edilemeyeceğini" hükme bağlar. "hassas nükleer teknolojinin" transfer edilmesini de engeller.

Transfer edilen özel nükleer malzemenin miktarı anlaşma ile belirleniyor. ABD'nin, gerekli nükleer yakıt sağlamak için herhangi bir kaynaktan nükleer malzeme ithacı da dahil olmak üzere uygun önlemleri almak için "gayret göstereceği" belirtiliyor.

Anlaşmaya göre, nükleer malzeme askeri amaçlar için kullanılmayacak. Bu anlaşmanın yürürlüğe girmesinden sonra Türkiye eğer bir nükleer reaktörü çıkarırsa ABD işbirliğini bitirme hakkına sahip olacak. Bu anlaşma 15 yıl süreyle yürürlükte kalacak, daha sonra beşer yıllık dönemler halinde olmak üzere yarıyıla kalacak. ■ BARKIN ŞİK Ankara

Elektrik üretiminin yüzde 54.2'si özel sektörden

Kesintilerle gündeme gelen elektrik üretiminde özel sektör kamuyu geçmiş durumda. Bu yıl öngörülen 173.1 milyar kilovatsaatlik (kWh) üretimin 93.8 milyar kWh'lık kısmını özel sektör gerçekleştirecek

EKONOMİ SERVİSİ

13 İde 6 saat süreyle kesinti yaşaması sonucu gündeme gelen elektrik üretimi ve tüketiminde, genel tabloya göre özel sektörün üretimdeki payı hızla artıyor. 2006 üretim öngörülerine göre bu yıl üretimi planlanan 173.1 milyar kWh elektriğin yüzde 54.2'sini özel sektör şirketleri, yüzde 45.8'ini kamu kesimi (EOAŞ) üretecek.

Elektrik üretiminde özel - kamu dengisinin yanı sıra üretim kaynakları alanında da önemli bir değişim yaşanıyor.

TÜİK ve EOAŞ verilerine göre elektrik üretiminde suyun (hidrolik kaynaklar) payı yüzde 22.36, linyit payı yüzde 20.86 doğalgazın payı yüzde 43.58 düzeyinde.

Doğalgazın payı hızla artarak 'yarıya yakın' düzeye gelmişken, linyitin (kömür) ağırlığı giderek azalıyor. Toplamdaki payı yüzde 21'e düşmüş durumda.

İskenderun'da ithal kömür ile üretim yapan Siemens Santral (Sugözü) hariç tutulduğunda yerli linyit kullanımı çok daha düşük kalıyor.

Yİ-YİD payı yüzde 44.5

Devlete ait hidrolik ve termik santrallerde üretim yapan EOAŞ'ın (Elektrik Üretim AŞ'ının) toplam üretim payı yüzde 43.8, ENK'nın 3 doğalgaz santrali, Siemens'in ithal linyit santrali ile diğer üretim şirketlerinin toplam payı da yüzde 44.5 düzeyinde.

Kalan kısmı da payları yüzde 15.48'den yüzde 10.64'e gerileyen

Elektrik tüketimi 35 yılda 57 kat arttı

Yıl	Yıllık tüketim
1960	2.8 milyar kWh
1970	8.623 milyar kWh
1980	24.6 milyar kWh
1990	56.2 milyar kWh
2000	128.3 milyar kWh
2005	160.3 milyar kWh
2006	171.4 milyar kWh

otoproduktörler üretiliyor.

Bu yıl üretimi planlanan 173.1 milyar kWh'lık elektrik enerjisinin 65.9 milyar kWh'sını EOAŞ, 5.8 milyar kWh'sını EOAŞ'a bağlı ortaklık santralleri, 7.3 milyar kWh'sını özelleştirme programındaki santraller, 0.4 milyar kWh'sını mobil santraller üretecek.

Buna göre kamu tarafı 79.4 mül-

yar kWh üretecek. Bu toplamda kamunun üretimde yüzde 45.8 bir paya alacağını gösteriyor.

Özeli payı artacak

Özel sektör ise 4,3 milyar kWh'sını işletme hakkı devir santrallerinde, 14,7 milyar kWh'sını yap-İşlet-Devret santrallerinde, 41,2 milyar kWh'sını yap-İşlet santrallerinde, 19,1 milyar kWh'sını otoproduktörlerde, 14,5 milyar kWh'sını da sevbest üretim şirketlerinde olmak üzere toplam 93,8 milyar kWh elektrik üretecek.

Bu tabloya göre özel sektör üretimi yüzde 54.2 olacak. Nükleer enerjinin özel sektöre üretilmesi ve santral özelleştirmeleri ile birlikte, önümüzdeki dönemde özel sektörün payının daha da yükselmesi bekleniyor

Lisans alınan EOAŞ santralleri

Termik santral	Adedi
Linyit	7
Taşkömürü	1
Fuel-Oil	2
Motorin	2
Doğalgaz	2
Jeotermal	1
Termik Toplam	15

Hidrolik santral	Adedi
Barajlı	44
Doğal Göl ve Akarsu	65
Hidrolik Toplam	109

EOAŞ Toplamı	124
Mobil Toplamı	10
EOAŞ + Mobil Toplamı	134
Yap - İşlet Devret (YİD) 24	
Yap - İşlet (Yİ) 5	
Otoproduktör	178

Türkiye, sanayi elektriği için fiyatında OECD üçüncüsü

OECD içinde İtalya ve Japonya'nın ardından en pahalı sanayi elektriği Türkiye'de. Sanayici 1 kWh elektriğe 10.50 cent, konutta yaşayanlar ise 11.70 cent ödüyor

ANKARA AA

Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı (OECD) ülkeleri arasında, İtalya ve Japonya'dan sonra en pahalı sanayi elektriğini Türkiye kullanıyor. Konut elektriğinde ise Türkiye, OECD ülkeleri arasında en ucuz 10'uncu ülke konumunda.

Uluslararası Enerji Ajansı'nın (IEA) 2005 yıl sonu verilerine göre, OECD üyesi 29 ülke arasında sanayi elektriğinin en pahalı olduğu ülke İtalya.

İtalya'da sanayi elektriğin kWh (kilovatsaat) başına 16.10 cent iken, bu ülkeyi 12.70 cent ile Japonya, 10.50 cent ile de Türkiye takip ediyor.

OECD ülkeleri arasında kWh başına 3.40 sent ile sanayide en ucuz elektriği İsveç kullanıyor. Almanya ve Fransa'da sanayide kullanılan elektrikten hiç vergi alınmıyor.

OECD üyesi olmayan ülkeler arasında ise sanayide en ucuz elektrik kWh başına 1.80 cent ile Kazakistan'da kullanılıyor. Bu ülkeyi 1.90 cent ile Güney Afrika, 3.20 cent ile Venezuela ve Çin takip ediyor.

Kayıp - kaçak yüksek

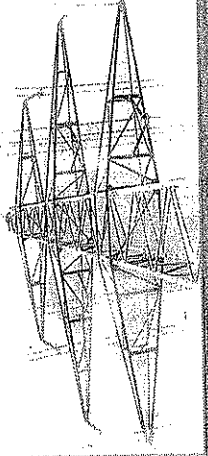
OECD üyesi ülkeler arasında konut elektriğine ödenen fiyatlar incelendiğinde en pahalı konut elektriği kWh başına 28.90 cent ile Danimarka'da ödendiği görüldü. Türkiye ise kWh başına 11.70 cent ödediği konut elektriği ile OECD ülkeleri arasında ucuzlukta 10'uncu sırada yer alıyor.

Konut elektriğinin en ucuz olduğu OECD ülkeleri ise kWh başına 6.20 cent ile Kanada ve Avustralya, 7.20 cent ile Norveç, 9.10 cent ile de Meksika.

Türkiye ayrıca, OECD ülkeleri içinde en yüksek kayıp-kaçak oranına sahip ülke. Bundan kaynaklanan yıllık ortalamaya 1.5 milyar dolar civarında maliyetleri abonelere yüklenmesi de elektrik fiyatlarını artırıyor.

OECD üyesi ülkelerde elektrik fiyatları (kWh/cent)

Ülke	Sanayi	Konut
İsveç	3.40	10.10
Avustralya	3.60	6.20
Norveç	4.30	7.20
Belçika	4.80	13.20
Fransa	4.80	13.50
Lüksemburg	-	15.60
Kanada	4.90	6.20
Kore	5.30	9.50
İspanya	5.40	13.70
ABD	5.60	9.80
Hollanda	5.90	22.10
Yeni Zelanda	5.90	13.30
Polonya	6.00	12.00
Meksika	6.20	9.10
Almanya	6.50	17.60
Yunanistan	6.70	11.40
Finlandiya	6.90	11.80
Danimarka	7.60	28.90
Çek. Cum.	7.90	10.40
İsviçre	8.10	13.60
İngiltere	8.20	14.80
Slovakya Cum.	8.30	13.40
Macaristan	9.20	14.50
Avusturya	9.60	17.70
Portekiz	9.70	17.60
İrlanda	9.80	19.60
Türkiye	10.50	11.70
Japonya	12.70	19.60
İtalya	16.10	19.10

Elektrikte hatalı faturaya iki kat tazminat cezası

1 Ocak 2007'de yeni uygulama başlıyor. Elektrik şirketi tüketiciden fazla para tahsil ederse, fazla kısmı üç iş günü içinde iade etmek zorunda. Buna uymayan şirket fazla tahsil ettiği paranın iki katı ceza ödeyecek

ANKARA ANKA

YTL düşülecek.

Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu'nun (EPDK), elektrik dağıtım şirketlerinde 1 Ocak 2007'den itibaren başlatılmasına karar verdiği yeni dönemde, hatalı faturayla fazla para tahsil edildiğinde, şirket tüketicieye parasını üç iş günü içinde geri vermezse, hatalı tahsil ettiği bedelin iki katını ve ayrıca yasal faizini tazminat olarak ödeyecek.

1 Ocak 2007'den itibaren dağıtım şirketlerine uygulanacak ticari kalite göstergeleri, belirlenen süreler ve faturadan düşülerek ödenmesi öngörülen tazminatlar şöyle:

■ FATURA 10 GÜN ÖNCE GÖNDERİLECEK: Ödeme bildiriminin kullanıcıya tebliğ edilmesi, son ödeme tarihinden en az 10 gün önce yapılacak. Aksi takdirde faturanın yüzde 50'si tahsil edilecek.

Dağıtım şirketi, hatalı bildirim itirazlarına ait inceleme sonuçlarının kullanıcıya yazılı olarak bildirilmesi işlemi, başvuruyu izleyen en geç 10 iş gününde yapacak. Aksi takdirde 50 YTL tazminat ödeyecek.

Hatalı bildirim itirazının hakkı bulunması halinde, itiraza konu tüketim bedeline dair fazla olarak tahsil edilen bedel tüketicieye üç iş günü içinde iade edilecek.

Aksi takdirde, şirket, tüketicieye fazla tahsil edilen bedelin iki katı ve bir ay sonrasından itibaren yasal faiz ödeyecek.

■ GÜVENCE BEDELİ İADESİ GEÇİRİLSE İKİ KAT CEZA: Perakende satış sözleşmesinin feshi veya sona ermesi durumunda, nakit olarak tahsil edilen güvence bedeli müşteriye, tüm borçların ödemiş olması kaydıyla en geç üç iş gününde iade edilecek.

Aksi takdirde şirket tüketicieye, güvence bedelinin iki katı ve bir ay sonrasından itibaren yasal faiz olarak tazminat ödeyecek.

Borcunu ödeyenin elektriğini geç açana da ceza var

Borç ve/veya kullanıcı hatası nedeniyle durdurulan hizmetin, hizmetin kesilmesine neden olan etken ortadan kalktıktan sonra yeniden verilmesi için beş iş günü süre verildi.

Aksi takdirde, mesken abonesine 25, diğer abonelere 200 YTL tazminat

ödenek. Dağıtım şirketleri tarafından müşteri hizmetleri kapsamında yüz yüze görüşme için alınan randevular en fazla bir saat gecikmeyle gerçekleştirilebilecek. Bu süre aşıldığında mesken abonesine 25, diğer abonelere 60 YTL tazminat ödenek.

En ucuz yakıt ithal kömür oldu

En ucuz yakıt olarak bilinen doğalgaz, yüzde 40'ı bulan zamlar yüzünden, ucuzlukta birinciliği ithal kömüre kaptırdı

ANKARA AA

Konutlarda en ucuz yakıt olarak anılan doğalgaz, son bir yıl içinde yüzde 40 zammın ardından ucuzlukta birinciliği ithal kömüre kaptırdı.

Doğalgaz dergisinden derlenen 1 Ağustos 2006 tarihli verilere göre, konutlarda saatte 1000 kilokalori (Kcal) ısı için en ucuz yakıtı kullanan İstanbul'da, Sibirya Portakal isimli ithal kömür için 0,0712 YTL ödemek gerekiyor.

Kömürü doğalgaz izledi

Konutlarda en ucuz yakıt sıralamasında İstanbul'da kullanılan ithal kömürü bin kilo kalori üzerinden 0,0720 YTL ile Bursa ve

Eskişehir'de kullanılan doğalgaz izlerken, 0,0753 YTL ile Ankara'da (EGO) kullanılan doğalgaz da üçüncü sırada yer aldı.

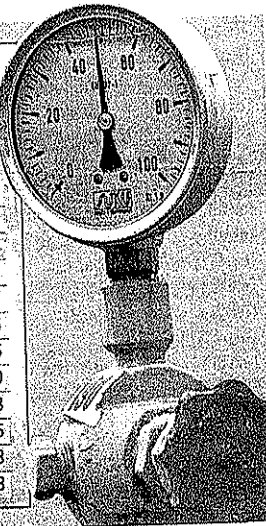
Elektrik ucuz değil

Konutlarda kullanılan elektriğe ise bin kilo kaloride 0,1860 YTL ödemek gerekiyor. Bu fiyat bin kilokaloride ithal kömürden 0,1148 YTL, Bursa ve Eskişehir'de kullanılan doğalgazdan da 0,114 YTL daha pahalı.

Bu arada, sanayide en ucuz yakıt ise ortalama verimi yüzde 93 ve maliyeti 0,054016 YTL olan Boru Hatları ile Petrol Taşıma A.Ş.'nin (BOTAS) sağladığı gazla kesintili doğalgaz sanayide proses, buhar ve elektrik üretimi oldu.

Konutlarda kullanılan yakıtlarda en fazla zam dökmegazda yapıldı

Yer ve Yakıt	Maliyet (YTL/1000 Kcal)	Yıllık fiyat artışı (%)
İthal kömür (İstanbul)	0,0712	5
Doğalgaz (Bursa)	0,0720	40
Doğalgaz (Ankara)	0,0753	36
Doğalgaz (İstanbul)	0,0761	37
Doğalgaz (İzmit)	0,0778	36
Yerli linyit (Yat. Geli)	0,0861	6
Elektrik (TEDAS)	0,1860	0
Kalorifer yakıtı (İst.-PO)	0,1987	28
Dökmegaz (İstanbul-Aygaz)	0,2658	46
LPG 12 kg tüp (İst.-Aygaz)	0,3030	33
Motorin (İst.-PO)	0,3214	23

Elektrik ve benzinde EN PAHALI Ülkeyiz

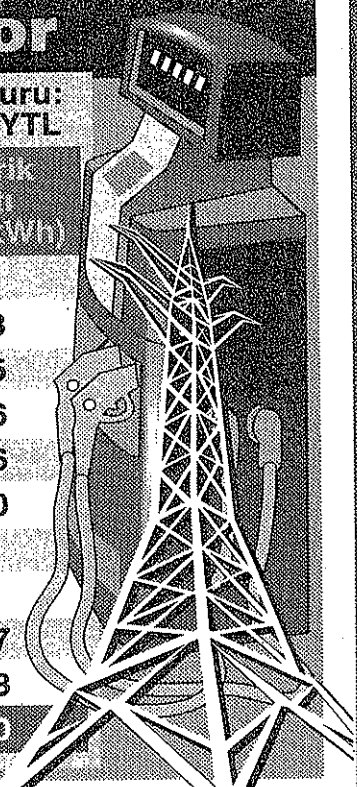
Türkiye, Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı üyesi 33 ülke içinde en pahalı kurşunsuz benzin ile en pahalı elektriği satan ülke durumunda

■ Gelir İdaresi Başkanlığı'nun Semih Öz'ün araştırmasına göre Türkiye, Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı (OECD) ülkeleri içinde, en pahalı benzin ve elektriğin satıldığı ülke. Türkiye kurşunsuz benzinden de en yüksek vergiyi alan üç ülkeden biri. Listenin başında yüzde 70,2'lik vergi yükü ile İngiltere, yüzde 69.7 ile Danimarka ve yüzde 69.2 ile Türkiye yer alıyor.

■ Öz'ün araştırmasında, Türkiye ile diğer OECD ülkelerindeki elektrik fiyatı da kıyaslanıyor. Buna göre OECD üyesi ülkelerde en pahalı elektrik Türkiye'de tüketiliyor. Türkiye'de elektrikte yüzde 18'lik KDV'nin yanında, brüt hasılat üzerinden hesaplanan yüzde 2 TRT payı, yüzde 1 enerji fonu, sanayi kullanımında yüzde 1 ve haneler için ise yüzde 5 belediye tüketim vergisi bulunuyor.

Türkiye fiyatta fark atıyor

Kurşunsuz benzin (dolar-litre)				Dolar kuru: 1.3390 YTL
Ülkeler	Vergi öncesi fiyat	Vergi tutarı	Pompa satış fiyatı	Elektrik fiyatı (dolar/kWh)
ABD	0.488	0.103	0.591	0.051
Yunanistan	0.548	0.538	1.086	0.063
İsviçre	0.516	0.679	1.195	0.085
İrlanda	0.493	0.777	1.270	0.096
Danimarka	0.516	0.981	1.407	0.096
Fransa	0.509	0.958	1.467	0.050
Almanya	0.476	1.033	1.509	-
İtalya	0.582	0.941	1.523	-
İngiltere	0.470	1.109	1.579	0.067
Norveç	0.654	1.087	1.741	0.043
Türkiye	0.572	1.287	1.859	0.100

TÜSİAD
BAŞKANI
ARZUHAN
DOĞAN
YALÇINDAĞ:

Devlet enerjide yatırım için elini çabuk tutmalı

TÜSİAD, enerji sektöründe yatırımın önündeki engellerin kaldırılması için özel sektör ve kamu sektörü arasındaki diyalog mekanizmasının desteklendiğini açıkladı

EKONOMİ SERVİSİ

Günümüzde enerjinin dünya ekonomisini şekillendiren en önemli konu haline geldiğini belirten Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği (TÜSİAD) Başkanı Arzuhan Doğan Yalçındağ, "Yeni yatırımların yapılmasının aciliyeti göz önünde bulundurulduğunda devlet, özel sektör yatırımları için uygun bir yatırım ortamı yaratmakta geç kalmaktadır" dedi.

TÜSİAD'ın düzenlediği, "Enerjide Arz Güvenliği: Fırsatlar ve Öneriler" konferansında bir konuşma yapan Yalçındağ, 2008 yılında bu alanda atılacak adımların, önümüzdeki birkaç 10 yılda gerek sanayinin performansını gerekse dış ilişkileri derinden etkilebileceğini aktardı.

Türkiye 'üs' olabilir

Enerji sektöründeki liberalizasyon sürecinin hızlandırılması gerektiğinin altına çizen Yalçındağ, "Enerji Bakanlığı 2020'ye kadar elektrik sektöründe yüzde 150 ek kapasite yatırımları gerekeceği tahminini yapıyor.

Bu yatırımın parasal karşılığı yaklaşık 90 milyar dolar. Bu yatırımların özel sektör tarafından yapılması benimsenmişti. Yeni yatırımların yapılmasının aciliyeti göz önünde bulundurulduğunda, devlet özel sektör yatırımları için uygun bir yatırım ortamı yaratmakta geç kalmaktadır" şeklinde konuştu. Liberal bir piyasanın

Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği Başkanı Arzuhan Doğan Yalçındağ

BAKAN HİLMİ GÜLER:

'Elektriğe zam zorunluluktan'

Enerji ve Tabii Kaynakları Bakanı Hilmi Güler, "Özel sektörün enerji yatırımlarına değinerek, "Son 1.5 yıldaki ilgi bizi memnun ediyor. Büyük yabancı yatırımcılar, dev kuruluşlar Türkiye'de enerji yatırımlarına girmek üzere başvuruyorlar" dedi. Güler, hedeflerinin jeotermal olduğunu vurguladı.

Elektrikte zam kararının bir zorunluluktan dolayı alındığını söyleyen Güler, "Bu yapmak zorunda olduğumuz bir şeydi. Zarar edersek yine cepten çıkacaktır" dedi. Güler ayrıca, zammın enflasyona etkisinin hesaplanabilir büyüklükte olduğunu ilettili.

oluşturulmasının, Türkiye'nin AB müzakere süreci açısından da önem taşıdığını iletten Yalçındağ, enerji fışında, katılım müzakerelerinin yakın bir dönemde açılma-

sının beklendiğini anlattı.

Yalçındağ, "Yeni yılla birlikte hem sanayide hem de konutlarda kullanılan elektrik fiyatında önemli bir ayarlamaların yapıldığı

şu günlerde acil çözüm bekleyen bazı sorunlarımızı da masaya yatırmak zorundayız" diye konuştu.

Yalçındağ, kamu ve özel sektör arasındaki diyalogu güçlendirmenin de şart olduğunu söyledi.

Bu arada Yalçındağ, Türkiye'nin, ham petrol kaynaklarının yüzde 73'ünün, doğalgaz kaynaklarının ise yüzde 72'sinin, çevre sindeki Hazar, Ortadoğu ve Rusya gibi ülkelerde bulunması nedeniyle enerjide arz güvenliğinin sağlanmasında bir üs olmak için en uygun aday olduğunu ifade etti.

Telefon ile Tıbbi Danışmanlık

medline
444 12 12

071 662 0000
071 662 0000
071 662 0000

www.medline.com.tr

ÇARŞAMBA 21 Kasım 2007

BORSA
Dün: 53.577 Önceki: 53.262

ALTYN
Dün: 204.000 Ytl Önceki: 200.000 Ytl

EURO
Dün: 1.7630 Ytl Önceki: 1.7390 Ytl

DOLAR
Dün: 1.1930 Ytl Önceki: 1.1890 Ytl

SAĞLAMLIK BUDUR!

PRESTIJ super deluxe

www.prestijbudur.com

Oyların İrinden

GÜNGÖR URAS
guras@milliyet.com.tr

Bu yılın reklam harcamaları 3.3 milyar YTL

Sokak lambasının aturası vatandaşın

Belediyelerin ödemesi gereken sokak aydınlatması harcamalarının vatandaştan tahsil edilmesi gündemde

ANKARA AA

lam pastasından TV kanalları 1.7 milyar YTL, gazeteler 1 milyar YTL, dergiler 130 milyon YTL, radyolar 110 milyon YTL pay alacaklar. Sinemalar ve internet kanalları 355 milyon YTL'yi paylaşacak.

Reklam talebi yönlendiriyor

Günlük ekonomide denilen oyunun temelinde daha fazla üretmek var. Daha fazla üretmek ise üretilen mal ve hizmetin tanıtılması, alıcıları bilgilendirmeyle mümkün. Rahmetli Sakıp Sarıbanacı "Dünyanın en iyi malını en ucuz şekilde üretmek. Kimse sana haberi yok ise, ne işe yarar?" dedi. Sebabi bu aralıktır vurguladığı gibi, reklam mal ve hizmettir. Mal ve hizmet ise olmaz bir parçası haline geldi.

Yılın ilk 9 ayındaki toplam reklam harcamalarının dağılımı, reklama önem veren sektörlerin hangileri olduğunu, geçen yıla göre bu sektörlerin harcamalarındaki artış gösteriyor.

En fazla reklam harcaması yapan sektörler iletişim, finans, gıda, otomotiv, inşaat-dekorasyon, kozmetik ve kişisel bakım... Bunlar toplam reklam harcamasının yarısını yapıyor.

Türkiye Elektrik ve Dağıtım Anonim Şirketi (TE-DAŞ), genel aydınlatma (sokak aydınlatması) harcamalarının, abone faturalarına "sabit ücret" şeklinde yansıtılması önerisinde bulundu. TE-DAŞ'ın yıllık alacağı 500-600 milyon YTL'lik kısmını genel aydınlatma bedeli oluşturuyor.

Sorumlu bülömlükler bölgenin genel aydınlatma bedelini ödemekte yükümlü belediyelerin bu önemli miktardaki bedeli ödememesi ise TEDAŞ'ın nakit sıkıntısına sokuyor.

TEDAŞ yetkilileri, aylık fatura başına sabit 1-1.5 YTL düzeyinde sabit bir bedel alınması bu işin çözüme gittiğini bildirdi. Hazine Müsteşarlığı'nın olumlu karşılığı teklif, Bakanlar Kurulu'nda da onay karşılığında elektrik zammıyla birlikte yürürlüğe girecek.

2006-2007 ilk dokuz ayda sektörlerin toplam reklam harcaması içindeki payı

Sektörler	Toplam reklam harcamasındaki payı		Yıllık değişim (%)
	2006 (%)	2007 (%)	
İletişim	7.9	12.0	79
Finans	9.5	10.1	26
Gıda	9.8	9.2	11
Otomotiv	8.7	6.5	-13
İnşaat ve dekorasyon	5.7	6.7	19
Kozmetik ve kişisel bakım	5.4	5.3	15
Elektronik ev eşyaları	4.5	4.4	16
Mobilya, ev tekstil	4.7	4.2	3
Perakendecilik	4.7	3.7	-7
Ev tekstil ürünleri	3.8	3.8	14
Tekstil	2.6	2.8	25
Turizm	2.5	2.3	9
Yakıt ve enerji	2.0	1.9	14
Bitki teknolojileri	2.6	2.1	-5
Eğitim	1.6	1.4	-12
	1.1	1.2	30

Talep yoksa üretim artmıyor

Eskiyi piyasaya oyarıncuların (mal ve hizmet üreticilerinin) sayıları az ve de piyasaya arz edilen mal ve hizmet her miktar her kalite olarak sınırlı idi. Alıcılarda, firmalarda, markalarda, ürüne bağlılığı karşısında alıcı firma, marka, ürün çeşitliliği karşısında alıcı alternatifleri değerlendiriyor. Bu nedenle serbest piyasa yeni girişimci değil, pazarı paylaşmak isteyen eski, büyük ve güçlü kuruluşların da reklama, daha çok reklama kaynak ayırmaları zorunluluğu ortaya çıktı.

Ululararası Reklamcılık Derneği Türkiye Başkanı Mehmet Ali Yalçıncağ, 2007 yılında tüm mecralardaki reklam harcamalarında yüzde 20 artış beklediğini söylüyor.

Mehmet Ali Yalçıncağ'ın verdiği rakamlara göre, 2007 yılında 3.3 milyar YTL'lik reklam...

Iran'la enerji ortaklığı için imzalar atıldı

ANKARA Milliyet

Türkiye ile İran arasındaki enerji işbirliği anlaşması Enerji Bakanı Hilmi Güler ile İran Elektrik Bakanı Feriştah Abd'ın imzalarıyla gerçekleşti. İki ülke arasında imzalandı. İran ve Türkiye arasında her biri 2 bin megawatt güçte toplam 3 termik elektrik santralinin kurulmasını öngören anlaşmaya göre, İran'a toplam 10 bin megawatt gücünde hidroelektrik santralleri yapılacak.

Anlaşma uyarınca İran'da yapılacak olan 10 bin megawatt gücünde hidroelektrik santralleri ABD tarafından yapılacak. Bu anlaşma İran'da yapılacak olan 10 bin megawatt gücünde hidroelektrik santralleri ABD tarafından yapılacak. Bu anlaşma İran'da yapılacak olan 10 bin megawatt gücünde hidroelektrik santralleri ABD tarafından yapılacak.